

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 29 sierpnia 2022 r.

WK-I.431.1.44.2022

Pan
Andrzej Żołyński
Wójt Gminy Somianka

Urząd Gminy Somianka
Somianka-Parcele 16B
07-203 Somianka

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy Andrzej Nieszporek – starszy inspektor wojewódzki oraz Anna Simińska – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 4 do 17 maja 2022 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy Somianka z siedzibą w Somiance-Parcele 16B.

Kontrolą objęto stan realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie prowadzenia ewidencji ludności w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 22 kwietnia 2022 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 22 czerwca 2022 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

---

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135, ze zm.).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

W kontrolowanym okresie przyjęto 105 zgłoszeń pobytu stałego³, 37 zgłoszeń pobytu czasowego⁴, 12 zgłoszeń wymeldowania z miejsca pobytu stałego obywateli polskich, 1 zgłoszenie wymeldowania z miejsca pobytu czasowego obywatela polskiego, 2 zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej obywateli polskich, a także 34 wnioski o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL. W okresie kontrolowanym wydano 3 decyzje w sprawach meldunkowych. Ponadto wydano z urzędu 104 zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt stały, 24 zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt czasowy na wniosek przy zameldowaniu, a także 159 zaświadczeń zawierających odpis danych osoby zainteresowanej, o których mowa w art. 45 ustawy o ewidencji ludności⁵.

W okresie objętym kontrolą nie wpłynęły do organu zgłoszenia wymeldowania cudzoziemców z miejsca pobytu czasowego i stałego oraz zgłoszenia powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej trwającego dłużej niż 6 miesięcy.

Kontroli poddano 5 zgłoszeń pobytu stałego obywateli polskich, 2 zgłoszenia pobytu stałego cudzoziemców, 5 zgłoszeń pobytu czasowego obywateli polskich, 5 zgłoszeń pobytu czasowego cudzoziemców, 5 zgłoszeń wymeldowania z miejsca pobytu stałego obywateli polskich, 1 zgłoszenie wymeldowania z miejsca pobytu czasowego obywatela polskiego, 2 zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej obywateli polskich, 5 zaświadczeń zawierających odpis danych wnioskodawcy przetwarzanych w rejestrze mieszkańców lub rejestrze PESEL, 5 wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców lub rejestru PESEL oraz 3 decyzje w sprawach meldunkowych.

Zgłoszenia pobytu i wymeldowania oraz zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej zostały dokonane na formularzach zgodnych z wzorami określonymi w załącznikach nr 1-5 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego⁶, przy czym wszystkie poddane kontroli zgłoszenia pobytu i wymeldowania złożone zostały w formie papierowej, natomiast zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej były złożone w formie elektronicznej. Wszystkie poddane analizie zgłoszenia pobytu, wymeldowania i wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej były kompletne.

W trakcie kontroli ustalono, że zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt stały wydawane z urzędu oraz zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt czasowy wydawane na wniosek przy

---

³ W tym: 103 zgłoszenia pobytu obywateli polskich i 2 zgłoszenia pobytu cudzoziemców.

⁴ W tym: 26 zgłoszeń pobytu obywateli polskich i 11 zgłoszeń pobytu cudzoziemców.

⁵ Ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191).

⁶ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego (Dz. U. poz. 2411, ze zm.).

zameldowaniu, a także zaświadczenia zawierające odpis danych wnioskodawcy zgromadzonych w rejestrze mieszkańców i rejestrze PESEL, zostały wydane niezwłocznie, w każdym przypadku w dniu przyjęcia zgłoszenia pobytu lub wniosku o ich wydanie, a ponadto były zgodne z obowiązującymi wzorami i były kompletne. We wszystkich przypadkach poddanych kontroli prawidłowo udokumentowano doręczenie wydawanych zaświadczeń. Ponadto za wydanie zaświadczeń wydawanych na podstawie art. 32 ust. 2 oraz art. 45 ustawy o ewidencji ludności pobrano opłatę skarbową w prawidłowej wysokości, a także zamieszczono na wydawanych zaświadczeniach adnotację o jej uiszczeniu. Wszystkie zaświadczenia wydane w trybie art. 45 ww. ustawy zawierały wyłącznie dane wnioskodawcy.

Udostępnianie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców następowało na podstawie wniosków złożonych przez uprawnione podmioty, zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności, po wykazaniu interesu prawnego.

Poddane badaniu decyzje w sprawach meldunkowych wydane zostały zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową organu i zawierały wszystkie elementy określone w wynikające z art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego⁷. Przedmiotowe decyzje zostały doręczone za pokwitowaniem, zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 k.p.a., a za ich wydanie pobrano opłatę skarbową w wysokości określonej w części I poz. 53 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zawiadomienie cudzoziemca dokonującego zgłoszenia pobytu stałego o odmowie dokonania zameldowania na pobyt stały w formie zwykłego pisma, czym naruszono postanowienia art. 31 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności, zgodnie z którym *„Jeżeli dane zgłoszone do zameldowania lub wymeldowania budzą wątpliwości o zameldowaniu lub wymeldowaniu rozstrzyga organ gminy w drodze decyzji administracyjnej”*.
2. Wezwanie wnioskodawcy w przypadku 1 postępowania meldunkowego do uzupełnienia braków podania w niewłaściwym trybie. W analizowanej sprawie wnioskodawca został wezwany w trybie art. 64 § 2 k.p.a. do uzupełnienia braków formalnych podania w postaci: dokumentu potwierdzającego posiadanie tytułu prawnego do nieruchomości, złożenia formularza wymeldowania z miejsca pobytu stałego (dotyczącego osoby wymeldowywanej) oraz uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 10 zł za wydanie decyzji orzekającej

---

⁷ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735), dalej: k.p.a.

o wymeldowaniu, podczas gdy żaden z ww. braków podania nie jest brakiem formalnym, a dla ich uzupełnienia służą odpowiednio art. 50 oraz art. 261 k.p.a. Jednocześnie zauważyć należy, że wzywianie wnioskodawcy do złożenia zgłoszenia wymeldowania dotyczącego osoby wobec której ma być wydana decyzja o jej wymeldowaniu nie znajduje podstaw w przepisach prawa, ponieważ zgłoszenie wymeldowania (na obowiązującym formularzu) może złożyć wyłącznie osoba, która zamierza w ten sposób wypełnić swój obowiązek meldunkowy lub jej pełnomocnik.

3. Zawiadomienie o niezafatwieniu sprawy w terminie i o wyznaczeniu nowego terminu jej zafatwienia z przekroczeniem terminu w przypadku 1 postępowania meldunkowego. W omawianej sprawie przedmiotowe zawiadomienie zostało wystosowane po upływie niemal 3 miesięcy od daty wszczęcia postępowania. Powyższe działanie skutkowało pozbawieniem uczestników postępowania informacji na temat aktualnego etapu prowadzonego postępowania, a w dalszej konsekwencji zaowocowało nieterminowym wydaniem decyzji.
4. Udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców lub rejestru PESEL w przypadku 2 wniosków niezgodnie z treścią żądania, przy czym w jednym przypadku nieprawidłowość polegała na udostępnieniu nadmiernej ilości danych⁸, natomiast w drugim przypadku udostępniono mniej danych niż wynikało to z treści żądania⁹.
5. Udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców lub rejestru PESEL w 1 przypadku na podstawie niekompletnego wniosku, niezawierającego oświadczenia wnioskodawcy, o tym, że uzyskane przez niego dane zostaną wykorzystane wyłącznie do celu w jakim zostały uzyskane, co jest niezgodne z art. 47 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności, a także z wzorem wniosku stanowiącym załącznik do rozporządzenia. Ponadto z analizy akt przedmiotowej sprawy wynika, że organ wezwał wnioskodawcę do uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 17 złotych powołując się na art. 64 § 2 k.p.a., podczas gdy wysokość opłaty za udostępnienie danych jednostkowych wynosi 31 złotych i nie jest ona opłatą skarbową, natomiast do jej uiszczenia wzywać należy w trybie art. 261 k.p.a. Jednocześnie organ udzielił odpowiedzi, że dane poszukiwanej osoby nie figurują w rejestrze mieszkańców, pomimo tego, że wnioskodawca w ogóle nie wskazał z którego rejestru (mieszkańców czy PESEL) dane mają być udostępnione, co jest działaniem niezgodnym ze sposobem postępowania rekomendowanym w stanowisku

---

⁸ Wnioskodawca oczekiwał m.in. danych dotyczących aktualnego adresu zameldowania na pobyt stały i czasowy osoby poszukiwanej, natomiast organ udzielił mu odpowiedzi, że osoba aktualnie nie posiada zameldowania na pobyt stały lub czasowy, jednocześnie przekazując wnioskodawcy całą historię wcześniejszych adresów zameldowania na pobyt stały i czasowy poszukiwanej osoby.

⁹ Wnioskodawca oczekiwał m.in. danych dotyczących aktualnego adresu zameldowania na pobyt stały i czasowy, natomiast organ udostępnił mu aktualny adres zameldowania na pobyt stały jednocześnie nie wskazując adresu zameldowania na pobyt czasowy, ani też nie informując, że osoba poszukiwana posiada jedynie adres miejsca pobytu stałego.

Departamentu Spraw Obywatelskich MSWiA¹⁰, w myśl którego w przypadku braku jednoznacznego określenia rejestru, z którego ma nastąpić udostępnienie należy udostępnić dane z rejestru PESEL lub wezwać wnioskodawcę do sprecyzowania tej kwestii w trybie art. 64 § 2 k.p.a. W omawianym przypadku organ nie zastosował żadnego z powyższych zaleceń.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania z zakresu prowadzenia ewidencji ludności ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, zobowiązuje Wójta Gminy Somianka do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Rozstrzygania o odmowie dokonania zameldowania na pobyt stały wyłącznie w drodze decyzji administracyjnej, zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności.
2. Zaniechania wzywania wnioskodawców w postępowaniach meldunkowych do składania zgłoszeń wymeldowania z miejsca pobytu stałego wypełnianych przez tych wnioskodawców zamiast przez osobę wymeldowywaną.
3. Wzywania wnioskodawców w postępowaniach meldunkowych do przedstawienia tytułu prawnego do lokalu oraz do wniesienia opłaty skarbowej we właściwym trybie, tj. odpowiednio na podstawie art. 50 i art. 261 k.p.a.
4. Wydawania decyzji w postępowaniach meldunkowych z zachowaniem terminów wskazanych w art. 35 §3 k.p.a., a w przypadku gdy nie będzie to możliwe, bezzwłocznego zawiadomienia o tym fakcie uczestników postępowania na podstawie art. 36 k.p.a.
5. Udostępniania danych jednostkowych z rejestru mieszkańców lub rejestru PESEL zgodnych z żądaniem uprawnionego podmiotu określonym we wniosku i niewykraczających poza zakres żądania wnioskodawcy.
6. Udostępniania danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL wyłącznie na podstawie kompletnych wniosków, zawierających w szczególności oświadczenie wnioskodawcy, o tym, że udostępnione dane wykorzysta wyłącznie do realizacji celu wskazanego we wniosku.

---

¹⁰ Stanowisko Departamentu Spraw Obywatelskich MSWiA DSO-WUI-6174-1-36/2019 z 31 października 2019 r.

7. Udostępniania danych jednostkowych z rejestru PESEL, w sytuacji gdy wnioskodawca nie wskazał, z którego rejestru ma nastąpić udostępnienie, lub wzywania wnioskodawcy do uzupełnienia przedmiotowego braku w trybie art. 64 §2 k.p.a.
8. Wystosowywania prawidłowych wezwań kierowanych do wnioskodawców w sprawach o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL do uiszczenia wymaganej opłaty ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego wskazania rodzaju i wysokości należnej opłaty, a także przywołaniem właściwej podstawy prawnej przedmiotowego wezwania (art. 261 k.p.a.) oraz skutków niezastosowania się do wezwania wynikających z cytowanego przepisu.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Wójta na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

*Z up. Wojewody Mazowieckiego
Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli*